

Aan de Minister voor Wonen en Rijksdienst  
De heer drs. S.A. Blok  
Postbus 20011  
2500 AE DEN HAAG

Datum  
9 september 2016

Onderwerp  
Reactie op  
consultatieversie  
Besluit kwaliteits-  
borging voor het  
bouwen

Uw kenmerk

Ons kenmerk  
JtH/RvZ/RS/TvdH/  
2016/110

Bijlage(n)

-

Geachte heer Blok,

Op 18 juli is het Besluit kwaliteitsborging voor het bouwen voor internetconsultatie opengesteld. Het Besluit is een uitwerking van het Wetsvoorstel kwaliteitsborging voor het bouwen. Met de stelselwijziging beoogt het kabinet de kwaliteitsborging voor de bouw te verbeteren, de bouwsector expliciet verantwoordelijk te maken voor de bouwkwaliteit en om de privaatrechtelijke positie van de bouwconsument te versterken.

Omdat de wijzigingen in het stelsel van kwaliteitsborging voor het bouwen een grote impact hebben op de regeldruk, hebben wij besloten te reageren op het concept voorstel van het besluit. Onze reactie treft u in deze brief aan. Wij bouwen met onderstaande reactie voort op onze eerdere reactie en ons advies bij het Wetsvoorstel kwaliteitsborging voor het bouwen.<sup>1</sup>

Wij hebben de gevolgen voor de regeldruk van het Besluit gezien aan de hand van het beoordelingskader voor vermindering van regeldruk. Dit beoordelingskader bestaat uit de volgende drie vragen:

1. Nuloptie: is er een taak voor de overheid en is regelgeving het meest aangewezen instrument?
2. Is de regeldruk proportioneel ten opzichte van het beleidsdoel? Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een passende uitvoeringswijze met oog voor dienstverlening?

Aangezien het Besluit een invulling vormt van het Wetsvoorstel kwaliteitsborging voor het bouwen en wij reeds bij het Wetsvoorstel hebben geadviseerd, is dit advies gericht op de tweede en derde toetsvraag.

---

<sup>1</sup> Reactie Actal bij consultatieversie Wetsvoorstel kwaliteitsborging voor het bouwen (d.d. 10 september 2014) – Advies Actal bij Wetsvoorstel kwaliteitsborging voor het bouwen (d.d. 1 oktober 2015).

#### Contact

Rijnstraat 50  
2515 XP Den Haag

Postbus 16228  
2500 BE Den Haag

T (070) 310 86 66  
info@actal.nl

www.actal.nl  
@actal\_info

## Is de regeldruk proportioneel ten opzichte van het beleidsdoel? Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?

### Stelsel voor kwaliteitsborging

Het Besluit kwaliteitsborging voor het bouwen geeft op onderdelen een nadere invulling aan het wetsvoorstel. Concreet gaat het om:

1. De aanwijzing van categorie bouwwerken waarvoor het nieuwe stelsel voor kwaliteitsborging gaat gelden: eenvoudige bouwwerken (gevolgklasse 1).
2. De aanwijzing van categorie bouwwerken waarvoor bij een omgevingsvergunning voor het bouwen geen toets aan bouwtechnische voorschriften meer nodig is.
3. Het stellen van nadere regels aan instrumenten voor kwaliteitsborging en via die weg vastleggen van regels voor kwaliteitsborging.
4. Het stellen van de procedures voor toelating van instrumenten en kwaliteitsborgers tot het stelsel.
5. Het stellen van regels over de aanvraagprocedure voor toelating van instrumenten voor kwaliteitsborging, het openbaar register van instrumenten voor kwaliteitsborging en het vaststellen van tarieven door de toelatingsorganisatie voor de behandeling van aanvragen, het bijhouden van het register en het toezicht op de naleving van de regels met betrekking tot de toepassing van de instrumenten voor kwaliteitsborging.

In de Memorie van Toelichting (MvT) bij het wetsvoorstel is aangegeven:

*“Het voorgenomen stelsel van kwaliteitsborging levert vermindering van administratieve lasten op. Bij de berekeningen is voor zover mogelijk (ten tijde van het onderzoek was dit nog niet in voldoende mate bekend) rekening gehouden met de verwachte uitwerking bij algemene maatregel van bestuur. In de nota van toelichting van deze maatregel zullen de effecten (kwantitatief) worden beschreven.”*

De Nota van Toelichting (NvT) bij het besluit bevat echter geen nadere kwantitatieve uitwerking of nadere uitsplitsing van de (regeldruk)effecten. Bij de weergave van de regeldrukeffecten van het besluit wordt teruggevallen op de regeldrukberkening die bij het wetsvoorstel in de MvT is opgenomen. Tegelijkertijd geeft het Besluit echter een aangescherpte invulling aan het type bouwwerken in gevolgklasse 1. En het Besluit stelt per gevolgklasse en type bouwwerk specifieke nadere eisen in de Regeling Bouwbesluit 2012. Het gaat hier om aspecten waar de kwaliteitsborger in ieder geval aandacht aan moet besteden en waarvan niet kan worden afgeweken. Zo wordt in bepaalde gevallen de verplichte controle van de fundering, energiezuinigheid, ventilatie en de luchtkwaliteit voorgeschreven. Dit roept de vraag op of en in hoeverre de uitgangspunten die zijn gehanteerd bij de regeldrukberkening (ten behoeve van het wetsvoorstel) nog in lijn zijn met de (definitieve) keuzes in het Besluit ten aanzien van onder andere de eisen aan de kwaliteitsborger, de instrumenten en de toetsingsinstantie. De invullingen en aanscherpingen in het Besluit hebben gevolgen voor de regeldrukeffecten van de stelselwijziging. Ze zijn echter niet specifiek in beeld gebracht, omdat bij de weergave van de regeldrukeffecten in de NvT is teruggevallen op de regeldrukberkening uit de MvT bij het wetsvoorstel.

**Wij adviseren om de invullingen en aanscherpingen in het Besluit, voor zo ver deze afwijken van de aannames die bij het in beeld brengen van de regeldrukgevolgen van het wetsvoorstel zijn gehanteerd, expliciet te benoemen en de regeldrukgevolgen hiervan te kwantificeren.**

### Vermindering regeldruk als gevolg van Bouwbesluittoetsvrij bouwen

Eén van de wijzigingen in het Besluit betreft de aanwijzing van de categorie bouwwerken waarvoor niet langer een toets noodzakelijk is aan de bouwtechnische voorschriften op grond van de Wabo. Zoals u reeds in de MvT bij het wetsvoorstel heeft aangegeven, betekent deze vrijstelling van de toetsing dat 60% van de huidige vergunningaanvragen komt te vervallen. Dit zou leiden tot een structurele vermindering van de regeldruk voor burgers met 10 tot 14 mln. euro en voor bedrijven met 4,5 tot 6,3 mln. euro. In de MvT bij het wetsvoorstel is aangegeven dat de vermindering van regeldruk *deels* bereikt wordt omdat de bouwtechnische gegevens niet meer te hoeven worden aangeleverd bij het bevoegd gezag.

De MvT bij het wetsvoorstel, noch de NvT bij het besluit geven een volledige onderbouwing welke wijzigingen bij Bouwbesluittoetsvrij bouwen leiden tot hoeveel minder regeldruk en hoe deze wijzigingen optellen tot de totaal berekende regeldrukreductie.

**Wij adviseren u om in de toelichting bij het Besluit te verduidelijken welke wijzigingen als gevolg van Bouwbesluittoetsvrij bouwen leiden tot hoeveel minder regeldruk.**

### Is gekozen voor een passende uitvoeringswijze met oog voor dienstverlening?

#### Eenmalige regeldrukeffecten

In het Besluit wordt aangegeven dat de eenmalige regeldrukeffecten niet zijn uitgesplitst naar gevolgenklassen, maar alleen zijn berekend voor het totale wetsvoorstel.

In de MvT bij het Wetsvoorstel is aangegeven dat de wijziging van het stelsel in drie fasen wordt gerealiseerd.

**Fase 1:** De oprichting van de toelatingsorganisatie en de aanwijzing van de Bouwbesluittoetsvrije bouwwerken treden in werking.

**Fase 2:** De wijzigingen in het Burgerlijk Wetboek (BW) en het stelsel voor de bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevolgklasse 1 treden in werking.

**Fase 3:** Uiterlijk drie jaar na de inwerkingtreding van de wet zal een evaluatie plaatsvinden, waarbij wordt getoetst in hoeverre het stelsel in de praktijk werkt zoals beoogd. Afhankelijk van de uitkomsten van de evaluatie wordt bekeken hoe en wanneer de gevolgklassen 2 en 3 – al dan niet gelijktijdig – in werking kunnen treden.

In het voorliggende Besluit worden alleen fasen 1 en 2 geregeld, terwijl de kwantificering van de eenmalige regeldruk ook fase 3 omvat. Voor de eenmalige regeldrukkosten die niet specifiek aan een fase verbonden zijn, is het correct deze bij het Besluit op te nemen. Het onderzoek naar de regeldrukeffecten van de stelselwijziging toont echter aan dat er ook eenmalige regeldrukkosten zijn die specifiek aan een gevolgklasse zijn verbonden. Een voorbeeld hiervan is de tijdsbesteding voor het aanvragen van de erkenning of certificering. De eenmalige regeldrukkosten die specifiek zijn verbonden aan gevolgklasse 2 en 3 (en daarmee aan fase 3) vallen daarmee niet onder de regeldrukeffecten als gevolg van dit besluit.

**Omwille van de duidelijkheid adviseren wij om alleen die eenmalige lasten in de nota van toelichting op te nemen die het gevolg zijn van dit besluit.**

### **Pilots kwaliteitsborging voor het bouwen**

In de afgelopen periode zijn in diverse gemeenten pilots uitgevoerd waarmee de werkwijze van het nieuwe stelsel voor kwaliteitsborging is getest. Naar aanleiding van berichten over effecten van deze pilots heeft u reeds aangegeven de ervaringen uit de pilots te betrekken bij de definitieve inrichting en implementatie van de stelselwijziging. In de NvT bij het Besluit heeft u bij de gevolgen voor de regeldruk aangegeven dat deze effecten “niet eenduidig zijn te berekenen”, dat de regeldrukeffecten van het stelsel “complex zijn” en dat deskundigen verschillend denken over de gevolgen van de stelselwijziging voor de ontwikkeling van de administratieve lasten en nalevingskosten als gevolg. Om die reden zijn de regeldrukgevolgen met een bandbreedte aangegeven. Gelet op de benoemde complexiteit en de aangegeven bandbreedte bij de regeldrukeffecten kan de uitvoeringspraktijk en de ervaringen in de pilots zicht geven op de feitelijke regeldrukeffecten en op mogelijke minderbelastende alternatieven dan wel andere regeldrukbeperkende maatregelen.

**Wij adviseren u om bij de evaluatie van de pilots expliciet aandacht te besteden aan de regeldrukeffecten en de vraag of uit de uitvoeringspraktijk mogelijkheden zijn gebleken voor minderbelastende alternatieven of regeldrukbeperkende maatregelen.**

Gelet op de coördinerende bevoegdheid met betrekking tot het verminderen van de regeldruk voor bedrijven sturen wij een afschrift van onze reactie naar de minister van Economische Zaken. Wij verzoeken u de definitieve versie van het voorstel van het Besluit kwaliteitsborging voor het bouwen aan ons voor te leggen, voordat besluitvorming in de ministerraad plaatsvindt. Dit stelt ons in staat een formeel advies uit te brengen en ons eendoordeel aan u kenbaar te maken.

Wij vertrouwen erop u met deze reactie op de consultatieversie van het Besluit van dienst te zijn geweest. Wij zien uit naar uw reactie.

Hoogachtend,

w.g.

J. ten Hoopen  
Voorzitter

R.W. van Zijp  
Secretaris